

1. AKTY PRAWNE

Prowadzenie działalności inwestycyjnej stanowi niezwykle ważną sferę zadań będących przedmiotem szczególnego zainteresowania władz Miasta. Skuteczna polityka planowania i realizacji inwestycji jest jednym z gwarantów wszechstronnego i zrównoważonego rozwoju Miasta. Szczecin w ciągu ostatnich lat wypracował taki system planowania inwestycji, umocowany odpowiednimi aktami prawnymi, w którym obowiązujące procedury umożliwiają rozpoznanie wszystkich rzeczywistych potrzeb inwestycyjnych, jak też minimalizują polityczne naciski na dobór zadań przewidzianych do realizacji.

Podstawowe akty prawne związane z procesem inwestycyjnym:

- Uchwała Nr XXI/620/2000 Rady Miasta Szczecin z dnia 28 lutego 2000 r. w sprawie *wieloletnich programów inwestycyjnych Miasta Szczecin*,
- Uchwała Nr LII/1179/2002 Rady Miasta Szczecin z dnia 27 maja 2002 r. *zmieniająca uchwałę w sprawie wieloletnich programów inwestycyjnych Miasta Szczecin*,
- Uchwała Nr VII/136/03 Rady Miasta Szczecin z dnia 23 czerwca 2003 r. *zmieniająca uchwałę w sprawie wieloletnich programów inwestycyjnych Miasta Szczecin*,
- Zarządzenie Nr 27/08 Prezydenta Miasta Szczecin z dnia 16 stycznia 2008r. w sprawie *powołania komisji koordynacyjnej i ustalenia wzoru formularzy*,
- Uchwała Nr I/N/1155/02 Rady Miasta Szczecin z dnia 6 maja 2002 r. w sprawie *przyjęcia Strategii Rozwoju Szczecin*,
- Uchwała Nr IX/278/07 Rady Miasta Szczecin z dnia 14 maja 2007 roku w sprawie *„Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Szczecin”*,

2. WIELOLETNIE PLANOWANIE INWESTYCYJNE

2.1. WIELOLETNIE PROGRAMY INWESTYCYJNE

Potrzeba podjęcia długookresowego planowania wynika z konieczności określenia długofalowej perspektywy warunków technicznych, technologicznych oraz finansowych realizacji zadań inwestycyjnych. Jednocześnie należy wziąć pod uwagę czas i nakłady związane z procesem przygotowania zadań do realizacji obejmujące konieczność uregulowania spraw terenowo-prawnych, sporządzenia dokumentacji, uzyskania niezbędnych opinii i ocen oraz decyzji administracyjnych.

Określenie długoterminowej perspektywy czasowej zamierów inwestycyjnych w ujęciu rzeczowym i finansowym pozwala na ocenę zdolności finansowej budżetu Miasta w konfrontacji z potrzebami. Również pozwala na podjęcie w odpowiednio wyprzedzającym terminie starań o pozyskanie środków finansowych ze źródeł zewnętrznych, co w najbliższej perspektywie stanowić powinno główny warunek utrzymania wysokiego udziału inwestycji w wydatkach ogółem.

Planowanie przedsięwzięć inwestycyjnych odbywa się w dwóch wymiarach czasowych:

- planowanie wieloletnie,
- planowanie roczne – budżetowe.

Roczne planowanie zakresu inwestycji przeznaczonych do realizacji w roku budżetowym odbywa się na podstawie zapisów wieloletniego programu inwestycyjnego dla drugiego roku tego planu. Weryfikacji poddawane są koszty planowanych przedsięwzięć oraz zakres prac do zrealizowania, zgodnie ze stanem zaawansowania w roku poprzednim i ewentualnymi innymi zmianami. Planowanie roczne zadań inwestycyjnych odbywa się zgodnie z procedurą budżetową, która określa sposoby przedstawienia planów, terminy realizacji poszczególnych etapów oraz precyzuje odpowiedzialność za przesłanie dokumentów.

Wieloletni Program Inwestycyjny zawiera zestawienie przedsięwzięć inwestycyjno - remontowych we wszystkich sferach funkcjonowania miasta realizowanych bezpośrednio poprzez poszczególne wydziały UM jak i przez miejskie jednostki organizacyjne.

Prognozowane zadania przedstawione są w ujęciu rzeczowym i finansowym. WPI uwzględnia finansowanie nie tylko ze środków własnych Miasta, ale także z innych źródeł finansowych.

Elementem rozstrzygającym w planowaniu inwestycyjnym stały się szczegółowe analizy dochodów i wydatków budżetu Miasta oraz prognozy możliwości finansowych Miasta w okresie najbliższych dziesięciu lat.

W dniu 19 grudnia 2008 roku Rada Miasta Szczecin uchwaliła **Wieloletni Program Inwestycyjny na lata 2009 – 2013** (Uchwała Nr XXX/769/08). Uchwalony WPI zawiera zestawienie zadań inwestycyjnych we wszystkich sferach funkcjonowania miasta, realizowanych bezpośrednio poprzez poszczególne wydziały UM jak i przez podmioty z udziałem Miasta. Prognozowane zadania przedstawione są w ujęciu rzeczowym i finansowym. Uwzględniają finansowanie nie tylko ze środków własnych Miasta, ale także z innych źródeł finansowych.

Wysokość nakładów na wykonanie zadań w kolejnych latach przyjęto na podstawie danych z rozstrzygniętych przetargów lub posiadanych kosztorysów inwestorskich. W wielu przypadkach wielkości prognozowanych nakładów finansowych są wartościami szacunkowymi. Program inwestycyjny oparty jest m.in. na założeniach takich jak:

- stałe poszukiwanie i pozyskiwanie dodatkowych źródeł finansowania. Możliwość pokrywania wydatków z innych źródeł finansowania w istotny sposób zdecydowały o ujęciu proponowanych zadań do realizacji. Wielkość środków z funduszy pomocowych na realizację zadań w roku 2008 wyniosła 10,8 mln zł.
- dążenie do zapewnienia możliwie najkorzystniejszych relacji pomiędzy

potrzebami a możliwościami tworzenia warunków dla zrównoważonego rozwoju wszystkich dziedzin;

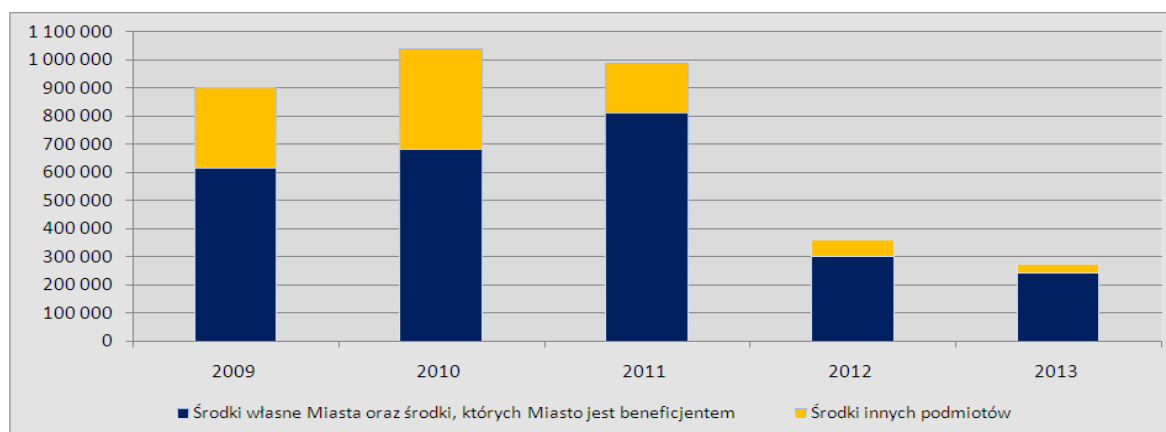
- kompleksowość (charakter i natężenie wzajemnych powiązania pomiędzy przedsięwzięciami zapisanymi w WPI jako odrębne) stanowi jedno z podstawowych kryterium doboru zadań;
- systematyczne przejmowanie przez spółki z udziałem Miasta głównego ciężaru inwestowania (w zakresie ich działalności) lub współudziału w finansowaniu zadań. Dotyczy to spółek miejskich takich jak: Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego, Towarzystwo Budownictwa Społecznego – Prawobrzeże, Szczecińskie, Centrum Renowacyjne, Zakład Wodociągów i Kanalizacji, Szczecińska Energetyka Ciepła.

INWESTYCJE – WIELKOŚĆ NAKŁADÓW WG SFER – WPI (w tys. zł)*

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Razem 2009 - 2013	Razem 2008 - 2013
ŁĄD PRZESTRZENNY I GOSPODARKA NIERUCHOMOŚCIAMI	34 201	37 252	38 702	1 501	-	-	77 455	111 656
GOSPODARKA KOMUNALNA	15 505	50 370	97 437	270 000	4 000	-	421 807	437 312
GOSPODARKA MIESZKANIOWA	57 911	53 955	15 601	2 000	-	-	71 556	129 467
TRANSPORT I KOMUNIKACJA	134 637	237 011	313 710	355 340	198 098	175 200	1 279 359	1 413 996
BEZPIECZEŃSTWO I PORZĄDEK PUBLICZNY W MIEŚCIE	4 919	1 700	700	700	-	-	3 100	8 019
EDUKACJA I NAUKA	12 589	63 701	30 000	15 200	-	-	108 901	121 490
OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA	11 219	25 889	1 100	999	-	-	27 988	39 207
KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO	5 093	10 889	49 429	60 150	10 000	-	130 468	135 561
KULTURA FIZYCZNA, TURYSTYKA I REKREACJA	10 362	87 976	91 482	67 850	70 550	63 300	381 158	391 520
ROZWÓJ SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO	2 376	1 900	10 300	11 800	-	-	24 000	26 376
WSPIERANIE ROZWOJU GOSPODARCZEGO	5 655	18 860	12 000	17 000	13 000	-	60 860	66 515
ZARZĄDZANIE STRUKTURAMI SAMORZĄDOWYMI	7 874	22 161	20 189	6 142	3 480	2 870	54 842	62 716
WYDATKI OGÓŁEM	302 341	611 664	680 650	808 682	299 128	241 370	2 641 494	2 943 835

*Zestawienie zawiera wyłącznie środki własne Miasta na inwestycje oraz środki, których beneficjentem jest Miasto.

WIELKOŚĆ PLANOWANYCH NAKŁADÓW NA INWESTYCJE W LATACH 2009-2013 - WPI (w tys. zł)

W WPI na lata 2009 – 2013 dokonano identyfikacji najważniejszych zadań inwestycyjnych, a także określono przedsięwzięcia w poszczególnych sferach i tak:

W sferze transportu i komunikacji, planuje się budowę nowych i modernizację istniejących ciągów komunikacyjnych powiązanych z ciągami usprawniającymi ruch krajowy i transgraniczny. Kierunki działań Miasta w zakresie rozwoju transportu i infrastruktury transportowej do 2015 roku zostały określone w „Polityce transportowej” przyjętej Uchwałą Nr LII/978/06 Rady Miasta Szczecin z dnia 13 marca 2006 r. oraz w „Zintegrowanym Planie Rozwoju Transportu Publicznego w Szczecinie w latach 2004-2013” przyjętego Uchwałą Nr XXIX/580/04 Rady Miasta Szczecina z dnia 22 listopada 2004 roku.

Podstawowe obszary działań związane z rozwojem transportu wskazane w powyższych dokumentach to m.in. działania w zakresie:

- kształtowania wewnętrznego układu ulicznego. Przewiduje się m.in.: wzmocnienie połączeń pomiędzy lewo - a prawobrzeżną częścią Szczecina – modernizacja miejskiego odcinka drogi nr 10, budowę obwodnicy Śródmieścia, przekształcenie układu komunikacyjnego Śródmieścia, a także modernizację ważniejszych ciągów komunikacyjnych,
- kształtowania systemu komunikacji zbiorowej. Przewiduje się rozwój komunikacji tramwajowej, w tym budowę Szczecińskiego Szybkiego Tramwaju oraz modernizację torowisk tramwajowych, a także zakup nowoczesnego taboru tramwajowego.

Zadania priorytetowe wynikające z tych programów to m.in.:

- modernizacja miejskich odcinków drogi nr 10,
- budowa elementów obwodnicy Śródmieścia Szczecina,
- budowa Trasy Północnej,
- modernizacja ul. Dąbskiej, Zoologicznej, Niedźwiedziej,
- przebudowa układu drogowego wysp Łasztowni i Kępy Parnickiej,
- budowa ul. Łącznej od ul. Hożej do ul. Rostockiej,
- przebudowa skrzyżowania ulic: Ku Słońcu i Sikorskiego,
- modernizacja ul. Balińskiego,
- przebudowa ulic realizowana przez ZDiTM
- budowa Szczecińskiego Szybkiego Tramwaju,
- zakupy taboru tramwajowego, budowa i przebudowa torowisk,
- realizacja programu budowy ścieżek rowerowych.

Łączna wielkość nakładów w tej sferze w latach 2009- 2013 wynosi ok. 1 335 mln zł.

Priorytetowym zadaniem realizowanym przez Miasto w 2008 roku była **przebudowa ul. Autostrada Poznańska**, na realizację której poniesiono nakłady w wysokości 31 171 tys. zł. Natomiast w roku 2007 wydano – 57 454 tys. zł, a w 2006 r. – 1 002 tys. zł.

W ramach zadania wybudowano nowe trzyprzęsłowe mosty przez Odrę (długość 206 m) i Regalicę (długość 227,5 m) wraz z estakadami łączącymi mosty z funkcjonującym układem drogowym (etap I i II).

Do ważnych inwestycji należy zaliczyć również **budowę elementów Obwodnicy Śródmieścia**. W 2008 roku wykonano IV etap tej inwestycji – wybudowano odcinek ul. Przyjaciół Żołnierza od ul. Warcisława do ul. Krasińskiego i wydano 17 000 tys. zł. W ramach tego przedsięwzięcia wykonano ok. 600 m drogi dwupasmowej (2x600m) wraz z uzbrojeniem podziemnym, chodnikami, ścieżkami rowerowymi oraz ekranami akustycznymi. W 2008 roku zakończono budowę nowego ciągu **ul. Nowoszerokiej**. W ramach tego zadania wykonano nowe skrzyżowanie z ul. Taczaka i Łukasiewskiego z sygnalizacją świetlną i fragment ciągu jezdni na odcinku od ul. Taczaka do skrzyżowania z ul. Szeroka i Żniwną oraz wykonano remont ul. Brackiej. Łączny koszt zadania wyniósł 7 364 tys. zł.

Na modernizację infrastruktury torowej i sieciowej, zajezdni tramwajowych, uzupełnienie wyposażenia MZK, zakup taboru tramwajowego i wyposażenia technicznego wydano w 2008 roku – 39 861 tys. zł, a w 2007 r. – 24 767 tys. zł.

W sferze mieszkalnictwa duży nacisk kładzie się na rozwój budownictwa mieszkaniowego realizowanego przez podmioty z udziałem Miasta. Zgodnie z polityką mieszkaniową (uchwała Nr XV/312/04 Rady Miasta z dnia 19 stycznia 2004r.) podstawowym celem jest zapewnienie gospodarstwom domowym o różnym poziomie dochodów szans dostępu do mieszkań o odpowiednim standardzie. Rozwój mieszkalnictwa realizowany będzie poprzez wdrażanie „Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasto Szczecin (Uchwała Nr LX/1123/06 Rady Miasta Szczecin z dnia 25 lipca 2006 r.) oraz „Programu przeciwdziałania bezdomności” (Uchwała Nr IV/29/07 Rady Miasta Szczecin z dnia 15 stycznia 2007 r.). Efektem realizacji już uchwalonych programów będzie przede wszystkim sprawnie działający system zarządzania zasobami mieszkaniowymi w mieście oraz poprawa poziomu zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych mieszkańców (niezależnie od zamożności), w tym

zmniejszanie deficytu ilościowego mieszkań oraz znaczna poprawa stanu technicznego i standardu istniejącej zabudowy mieszkaniowej i jej otoczenia.

Za priorytetowe zadania uznaje się:

- w zakresie budownictwa kubaturowego: budowę mieszkań na terenie osiedla przy ul. Wschodnia – Sąsiedzka oraz budynków przy ul. Łącznej – Kukułeczki, Jana Kazimierza, Światowida, Kusocińskiego – Sowińskiego oraz w rejonie ulic szosa Polska i ul. Policka,
- wykonanie uzbrojenia terenów pod zabudowę mieszkaniową, w tym: osiedle Glinki i zakończenie uzbrojenia os. Sienno,
- realizację uzbrojenia osiedli mieszkaniowych wynikającą z programu „Poprawa jakości wody Szczecina” współfinansowanego z funduszu ISPA. W ramach tego programu na terenie osiedli mieszkaniowych lewobrzeżnej i prawobrzeżnej części miasta przewiduje się wykonanie sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i deszczowej (osiedla: Pomorzany, Gumieńce, Świerczewo, rejon ul. Dąbrówki, Kościelnej, Nehringa, Warszawskiej, Osadników, Monterskiej i Witosa, osiedla: Podjuchy, Kijewo, Żydowce – Klucz oraz Dąbie),
- tworzenie, remonty lokali socjalnych i zamiennych,
- dofinansowanie projektów w ramach programu „Nasz Dom” i „Społeczne Inicjatywy lokalne” jako działania zmierzające do poprawy warunków życia mieszkańców, w tym warunków mieszkaniowych.

Łączne planowane w tej sferze w latach 2009 – 2013 nakłady wynoszą ok. 442 mln zł.

W sferze mieszkalnictwa, jak wspomniano wcześniej, duży nacisk kładzie się na rozwój nowego budownictwa mieszkaniowego, realizowanego przez podmioty z udziałem Miasta. W 2008 r. udziały w spółkach TBSP i STBS wyniosły: TBSP – w 2008 r. – 10 349 tys. zł, w 2007 – 7 500 tys. zł, STBS – w 2008 – 15 900 tys. zł, w 2007 roku - 12 402 tys. zł. (część środków przeznaczana jest na renowację budynków). Na uzbrojenie terenów pod zabudowę mieszkaniową Miasto wydało w 2008 r. – 15 693 tys. zł zaś w 2007 r. – 12 038 tys. zł. Na program „Nasz Dom” przeznaczono w 2008 r. – 4 751 tys. zł, w 2007 r. – 2 414 tys. zł.

W sferze ładu przestrzennego i gospodarki nieruchomościami ujęto zadania wynikające z Programu Rewitalizacji obszarów miejskich (Uchwała Nr XXXI/617/05 Rady Miasta z dnia 10 stycznia 2005 r.) związane z rewitalizacją obiektów niemieszkalnych, oraz zieleni i ciągów pieszych.

Są to m.in. następujące zadania:

- budowa Muzeum Techniki i Komunikacji - Zajezdnia Sztuki,

- budowa Centrum Kultury Technicznej,
- zbrojenie terenu Kępa Parnicka.,

Największe wydatki w tej sferze poczynione przez Miasto w latach 2007 i 2008 obejmowały przygotowanie nieruchomości i wyniosły kolejno 10 558 tys. zł i 31 282 tys. zł.

Łączne planowane w tej sferze w latach 2009 – 2013 nakłady wynoszą 77,5 mln zł.

W sferze gospodarki komunalnej w zakresie gospodarki ściekowej i ochrony wód, zgodnie z zapisami Programu Ochrony Środowiska (Uchwała Nr XXVIII/171/08 Rady Miasta Szczecina z dnia 24 listopada 2008 r.), priorytetem są inwestycje zmierzające do zwiększania niezawodności systemu zaopatrzenia miasta w wodę oraz usprawnienia systemu odprowadzającego ścieki miejskie i poprawę stanu środowiska naturalnego realizowane w ramach programu „Poprawa jakości wody w mieście Szczecinie” (współfinansowanego z funduszu spójności), w tym m.in.: budowa magistrali wodociągowej Warszewo–Mścięcino i Miedwie–Kijewo oraz budowa oczyszczalni ścieków „Pomorzany”.

W zakresie gospodarki odpadami, za priorytet uznano utworzenie sprawnego systemu zarządzania gospodarką odpadami poprzez budowę Zakładu Termicznego Unieszkodliwiania Odpadów dla Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego.

W zakresie gospodarowania terenami zielonymi, zgodnie z zapisami zawartymi w Polityce utrzymania i rozwoju terenów zielonych (Uchwała Nr XXVI/525/04 Rady Miasta Szczecina z dnia 20 września 2004 r.) oraz Polityce wspierania rozwoju turystyki (Uchwała Nr LVII/1064 Rady Miasta Szczecina z dnia 12 czerwca 2006 r.) za priorytetowe uznano :

- budowę promenady z widokiem na Odrę – przebudowa szczecińskich bulwarów, w tym: Bulwaru Piastowskiego i Gdyńskiego,
- zagospodarowanie i zabudowa rz. Bukowej,
- zadania związane z utrzymaniem terenów zielonych i cmentarzy.

Łączne planowane w tej sferze w latach 2009 – 2013 nakłady wynoszą ok. 740 mln zł.

W 2008 roku poniesiono z budżetu Miasta wydatki w wysokości ok. 15.505 tys. zł na realizację zadań w tej sferze. Wykonano m. in. kolektor deszczowy przy ul. Okulickiego oraz modernizację bramy głównej oraz poszerzono Cmentarz Centralny o tereny przy ul. Mieszka I, rozpoczęto również roboty przy budowie nowego cmentarza przy ul. Bronowickiej.

W sferze bezpieczeństwa i porządku publicznego zgodnie z zapisami Polityki poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego w mieście (Uchwała Nr XXXVI/674/05 Rady Miasta

Szczecina z dnia 30 marca 2005 r.), przewidziano modernizację i wyposażenie obiektów komisariatów oraz rozbudowę systemu łączności w Centrum Zarządzania Kryzysowego.

Łączna wielkość nakładów w tej sferze w latach 2009- 2013 wynosi ok. 3,1 mln zł.

W sferze edukacji i nauki zaplanowano realizację zadań wynikających z Polityki edukacyjnej miasta Szczecina (Uchwała Nr XLV/866/05 Rady Miasta Szczecina z dnia 7 listopada 2005 r.), w tym m.in.:

- budowa szkoły na terenie os. Warszewo,
- modernizacja SP Nr 13 i GM Nr 31,
- budowa Międzyszkolnego Ośrodka Sportowego Euroregionalne Centrum Edukacji Wodnej i Żeglarskiej,
- realizację programu modernizacji: basenów, sal gimnastycznych i wymiany okien,
- oraz utworzenie Akademii Sztuki.

Łączna wielkość nakładów w tej sferze w latach 2009- 2013 wynosi ok. 109 mln zł.

W sferze ochrony zdrowia i pomocy społecznej przewidziano wykonanie zgodnie z zapisami wynikającymi z Polityki zdrowotnej miasta Szczecina (Uchwała Nr XLIV/854/05 Rady Miasta Szczecina z dnia 17 października 2005 r.) i Polityki socjalnej (Uchwała Nr LIV/1020/06 Rady Miasta z dnia 10 kwietnia 2006 r.) takich zadań jak:

- modernizacja 3 obiektów domów pomocy społecznej,
- budowa nowych oddziałów i modernizacja istniejących żłobków,
- przebudowa budynku na potrzeby Domu Samotnej Matki,
- zakup busów przystosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych,
- współfinansowanie wydatków majątkowych szpitala w Zdrojach,

Łączna wielkość nakładów w tej sferze w latach 2009- 2013 wynosi ok. 28 mln zł.

W sferze kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego zaplanowano zadania zgodnie z zapisami Polityki wspierania rozwoju kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego (Uchwała Nr XXX/592/04 Rady Miasta Szczecina z dnia 13 grudnia 2004 r. ze zm.) dotyczące m.in.:

- budowy Nowej Filharmonii,
- modernizacji Willi Lenza,
- modernizacji bibliotek,
- modernizacji Teatru Współczesnego,
- zakupu wyposażenia nowej siedziby Teatru Lalek Pleciuga.

Łączna wielkość nakładów w tej sferze w latach 2009- 2013 wynosi ok. 130 mln zł.

W sferze kultury fizycznej, turystyki i rekreacji zaplanowane zadania wynikające z Polityki w zakresie kultury fizycznej (Uchwała Nr LII/989/06 Rady Miasta Szczecina z dnia 13 marca 2006 r.), w znaczący sposób powinny poprawić sytuację w zakresie zaspokajania potrzeb mieszkańców związanych z kulturą fizyczną. W tej sferze przewidziano realizację zadań takich jak np.:

- budowa hali widowiskowo-sportowej,
- przebudowa odkrytego basenu na pływalnię,
- budowa i modernizacja osiedlowych i dzielnicowych centrów sportu i rekreacji,
- modernizacja boisk i stadionów sportowych,
- realizacja zadań wynikających z programu „Euroboiska”,
- budowa boisk wynikających z programu „Moje boisko- Orlik 2012”,
- modernizacja kąpieliska „Arkonka”,
- budowa „Mariny miejskiej”,
- budowa aquaparku.

Łączna wielkość nakładów w tej sferze w latach 2009- 2013 wynosi ok. 501 mln zł.

W sferze rozwoju społeczeństwa obywatelskiego zaplanowano zadania takie jak:

- budowa Metropolitalnego Centrum Przetwarzania Danych,
- e-Urząd,
- portal usług miejskich i edukacyjnych oraz realizację zadań wynikających ze Społecznych Inicjatyw Lokalnych.

Łączna wielkość nakładów w tej sferze w latach 2009- 2013 wynosi ok. 24 mln zł.

W sferze wspierania rozwoju gospodarczego przewidziano m.in. wydatkowanie środków zgodnie z Polityką wspierania rozwoju gospodarczego (Uchwała Nr XXIX/584/04 Rady Miasta Szczecina z dnia 22 listopada 2004 r.), na adaptację budynku dla potrzeb SPNT oraz realizację Parku Naukowo - Technologicznego „Pomerania” przez SPNT.

Łączna wielkość nakładów w tej sferze w latach 2009- 2013 wynosi ok. 102 mln zł.

W sferze zarządzania strukturami samorządowymi przewidziano realizację zadań związanych z termomodernizacją obiektów użyteczności publicznej oraz modernizacją gmachu Urzędu.

Łączna wielkość nakładów w tej sferze w latach 2009- 2013 wynosi ok. 55 mln zł.

2.2. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA INWESTYCJI

Źródła finansowania wydatków majątkowych w latach 2006 – 2008 [tys. zł]				
Lp.	Wyszczególnienie	2006 r.	2007 r.	2008r.
	Wydatki majątkowe Miasta	129 916	235 521	302 341
1.	środki przedakcesyjne UE (PHARE)	574	x	197
2.	środki budżetu państwa	12 239	1 377	145
3.	pożyczka na prefinansowanie	12 274	55 518	9 982
4.	środki własne	102 818	177 175	291 336
5.	środki pomocowe UE*	596	1 451	579
6.	inne źródła	1 415	x	102

* środki pozyskane z UE tytułem refundacji już poniesionych kosztów

Największą część kosztów inwestycji ponosi Miasto z własnych środków. W latach 2006 – 2008 nie było konieczności finansowego wspierania inwestycji miejskich kredytami bankowymi i pożyczkami. Osiągnięte w poprzednich latach nadwyżki budżetowe w zupełności wystarczały na pokrycie kosztów realizowanych zadań. Wyniosły one odpowiednio: na koniec 2006 roku – 53 172 tys. zł, 2007 roku – 55 384 tys. zł, 2008 r. – 16.452 tys.zł.

Znaczący udział w źródłach pozabudżetowych stanowiły do końca 2006 roku środki z funduszu Phare, które przeznaczone były głównie na zadania z zakresu modernizacji i budowy nowych ciągów drogowych oraz z funduszu ISPA (obecnie Funduszu Spójności) – na przedsięwzięcia w gospodarce ściekowej i ochronę wód.

Z funduszu Phare realizowane były, zakończone w 2006 roku: modernizacja miejskiego odcinka drogi krajowej nr 13, modernizacja miejskiego odcinka drogi krajowej nr 10, budowa ul. Nowokrakowskiej.

Od 2005 roku znaczące miejsce w finansowaniu inwestycji miejskich zajmują pożyczki na prefinansowanie, które są zaciągane w celu ułatwienia finansowania zadań wspomaganych środkami Unii Europejskiej i które zgodnie z prawem nie są wliczane do wskaźników zadłużenia. Pożyczki na prefinansowanie udzielane są z budżetu państwa za pośrednictwem Banku Gospodarstwa Krajowego na pokrycie wydatków do czasu przekazania środków przez Unię Europejską. W latach 2006 – 2007 większość tych środków przeznaczona była na finansowanie zadań inwestycyjnych w sferze transportowej:

- przebudowa ul. Bolesława Krzywoustego od pl. Zwycięstwa do pl. T. Kościuszki (współfinansowana jest z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego

- Rozwoju Regionalnego w wysokości 14 mln zł),
- przebudowa Bulwaru Nadodrzańskiego (dofinansowanie w wysokości 2,5 mln zł z ZPORR),
- modernizacja ulic: Dąbska – Zoologiczna – Niedźwiedzia (etap I – ul. Niedźwiedzia współfinansowany jest z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach ZPORR w wysokości 3,4 mln zł),
- budowa Obwodnicy Śródmieścia Szczecina (etap III – przebudowa ul. Przyjaciół Żołnierza otrzymał dofinansowanie ze ZPORR w wysokości 16,7 mln zł),
- przebudowa ul. Autostrada Poznańska (dofinansowanie etapu I i II Sektorowego Programu Operacyjnego – Transport w wysokości 44,3 mln zł),
- budowa ronda ul. Ku Słońcu – Derdowskiego – Dworska (współfinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach ZPORR w wysokości 10,9 mln zł),
- zakup taboru tramwajowego, remonty torowisk (dofinansowanie ze ZPORR w 2007 roku – 11,2 mlz zł).

Środki budżetu państwa w przeważającej większości wykorzystane były na finansowanie zadań z zakresu gospodarki komunalnej (w 2006 i 2007 roku na przygotowanie infrastruktury do Regat 2007).

Jednym z największych przedsięwzięć inwestycyjnych w mieście jest Program poprawy jakości wody w Szczecinie realizowany przez spółkę miejską Zakład Wodociągów i Kanalizacji, współfinansowany z Funduszu Spójności (ISPA). Projekt ma na celu kompleksowe uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej w mieście, tj. zwiększanie niezawodności systemu zaopatrzenia miasta w wodę, usprawnienie systemu odprowadzającego ścieki miejskie oraz poprawę stanu środowiska naturalnego i obejmuje:

- budowę mechaniczno – biologicznej oczyszczalni ścieków Pomorzany wraz z gospodarką osadową,
- modernizację i rozbudowę o część biologiczną mechaniczno – chemicznej oczyszczalni Ścieków Zdroje,
- budowę czterech głównych pompowni ścieków („Górny Brzeg”, „Dolny Brzeg”, „Białowieska”, „Grabów) wraz z rurociągami tłoczynymi ścieków do oczyszczalni ścieków Pomorzany,
- projektowanie i budowę stacji filtrów na złożu węgla aktywnego w Zakładzie Produkcji Wody Miedwie,
- budowę ok. 198 km sieci kanalizacyjnej sanitarnej i deszczowej,

- budowę magistral (Miedwie – Kijewo, Warszewo – Mścięcino) i sieci wodociągowej (ok. 84 km),
- renowację ok. 59 km sieci kanalizacyjnej,
- renowację ok. 5 km sieci wodociągowej.

Przewiduje się, że całkowity koszt inwestycji wyniesie 282,2 mln Euro, z czego z funduszu ISPA (Funduszu Spójności) – 66%, Kredytu BOŚ – 33 %. Pozostałe środki to środki własne ZWiK i środki Miasta.

MONTAŻ FINANSOWY DOTYCZĄCY PROGRAMU „POPRAWA JAKOŚCI WODY W SZCZECINIE”

w [EUR]

Lata	Źródło finansowania	FUNDUSZ SPÓJNOŚCI (ISPA)	BOŚ S.A (Konsorcjum)*	ŚRODKI MIASTA	ZWiK
Wartość całkowita	282 242 400	186 279 984	93 063 248	118 161	2 781 007
Udział %	100,00	66,00	32,97	0,04	0,99
Wykonanie					
2002 r.	64 939	42 860		22 079	
2003 r.	287 539				287 539
2004 r.	9 682 828	6 580 442	2 038 338		1 064 048
2005 r.	24 745 021	15 636 033	8 116 070	96 082	896 837
2006 r.	47 858 494	32 282 287	15 573 279		2 928
2007 r.	63 205 886	41 715 885	20 960 346		529 656
2008 r.	64 937 916	42 520 386	22 059 163		358 367
Prognoza					
2009 r.	65 590 474	43 628 351	22 320 490		- 358 367
2010r.	5 869 302	3 873 740	1 995 563		

* Konsorcjum: Bank Ochrony Środowiska, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

3. BEZPOŚREDNIE INWESTYCJE ZAGRANICZNE W SZCZECINIE

Szczecin wyróżnia się wśród miast wojewódzkich pod względem liczby

zarejestrowanych podmiotów zagranicznych. Pod koniec 2008 roku w mieście zarejestrowanych było 1 846 spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego (1 771– 2007 r.) co stawiało Szczecin w czołówce.

BEZPOŚREDNIE INWESTYCJE ZAGRANICZNE WG PKD W SZCZECINIE WG STANU NA 31.12.2007 R.

Firma	Kraj kapitału	
produkcja drewna i wyrobów z drewna	Shiptans Holding A/S (Scanwood Sp. z o.o. - produkcja mebli)	Dania
produkcja artykułów żywnościowych, napojów i wyrobów tytoniowych	Carlsberg Breweries A/S (Bosman Browar Szczecin S.A.)	Dania
	Polish Bakery Investment BV (Elite Polska Sp. z o.o.)	Holandia
	Lohmann AG (Drobimex Sp. z o.o.)	Niemcy
	Paul Wesjohann & Co. GmbH II (Drobimex Sp. z o.o.)	Niemcy
	Natel Investment BV (Brothers Poland Sp. z o.o. – przetwórstwo rybne)	Holandia
	PepsiCo	USA
	Smith Fields Foods (Zakłady Mięsne Agryf SA)	USA
produkcja elektrycznych urządzeń i aparatów	Sonion Microtronic A/S (Sonion Polska Sp. z o.o.)	Dania
MVV Energir AG (Szczecińska Energetyka Ciepła Sp. z o.o.)	Niemcy	
E.ON. Ruhrgas A.G. (Szczecińska Energetyka Ciepła Sp. z o.o.)	Niemcy	
Elsam A/S (elektrownie wiatrowe)	Dania	
Altrad-Baumann GmbH (Pomorze Baumann Mostostal Sp. z o.o.)	Niemcy	
UNIQA International (Towarzystwo Ubezpieczeń FILAR)	Austria	
Louvre Hotels SAS	Francja	
Stream International INC (Call Center)	USA	
Group 4 Falc A/S (Ratownictwo Falck Sp. z o.o.)	Dania	

Źródło: PAIIZ

4. WYDATKI INWESTYCYJNE SPÓŁEK Z UDZIAŁEM KAPITAŁU ZAGRANICZNEGO

Podstawowy kapitał zagraniczny w Szczecinie reprezentowany jest przez inwestorów z 35 państw.

Zaangażowanie kapitałowe przekraczające 3,0% udział w ogólnej strukturze podstawowego kapitału zagranicznego w Szczecinie cechowało inwestorów jedynie z 6 krajów: Niemcy, Cypr, Dania, Niderlandy, Norwegia i Finlandia.

W Szczecinie, podobnie jak w całym województwie, dominują inwestycje w sferze usług.

KAPITAŁ ZAGRANICZNY PRZEDSIĘBIORSTW W SZCZECINIE WEDŁUG KRAJU POCHODZENIA UDZIAŁOWCA W 2007 ROKU		
kraj pochodzenia	wielkość kapitału [mln zł]	udział w kapitale ogółem [%]
Niemcy	119	30,7
Luksemburg	94	24,2
Cypr	55	14,2
Dania	43	11,0
Niderlandy	26	6,7
Norwegia	14	3,6
Finlandia	13	3,4
pozostałe	24	6,2
Ogółem (mln zł)	388	100%

Zródło: Urząd Statystyczny w Szczecinie.

Działalność podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego koncentruje się głównie na produkcji artykułów spożywczych, napojów i wyrobów tytoniowych oraz świadczeniu usług z zakresu zaopatrzenia w media. Inwestorzy działają również w przemyśle drzewnym, piwowarskim oraz elektrycznym.

5. NAKŁADY INWESTYCYJNE PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH Z SIEDZIBĄ W SZCZECINIE

W największym stopniu inwestują firmy zajmujące się obsługą nieruchomości (22%), instytucje administracji publicznej i obrony narodowej (15%) zakłady wytwarzające i zaopatrujące w energię, gaz i wodę (13%), oraz zakłady przetwórstwa przemysłowego (12%). Wśród zakładów produkcyjnych dominują:

- produkcja artykułów spożywczych i napojów
– 88 773 tys. zł,
- produkcja wyrobów z pozostałych surowców
– 45 178 tys. zł,
- produkcja wyrobów betonowych i gipsu
– 45 151 tys. zł

Podmioty te nastawione są przede wszystkim na odnowę parku maszynowego.

NAKŁADY INWESTYCYJNE PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH Z SIEDZIBĄ W SZCZECINIE W 2007 ROKU

w tys. zł

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostki i zakłady budżetowe (własność państwowa i samorządowa)	Przedsiębiorstwa średnie i duże	Razem
1.	Nakłady inwestycyjne ogółem, w tym:	498 385	1 516 875	2 105 260
	Nowe obiekty majątkowe	480 286	1 147 279	1 627 565
	Zakup używanego rzeczowego majątku trwałego (grunty, obiekty)	18 099	369 596	387 695
2.	Nakłady inwestycyjne wg działów PKD	w tys. zł		
	Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo	2 050		
	Górnictwo i kopalnictwo	10 332		
	Przetwórstwo przemysłowe	246 069		
	Wytwarzanie i zaopatrzenie w energię	272 901		
	Budownictwo	66 932		
	Handel hurtowy i detaliczny, usługi	236 144		
	Hotele i restauracje	13 711		
	Transport, gospodarka magazynowa, łączność	184 006		
	Pośrednictwo finansowe	999		
	Obsługa nieruchomości, wynajem, nauka	470 863		
	Administracja publiczna i obrona narodowa	324 500		
	Edukacja	98 540		
	Ochrona zdrowia i opieka społeczna	70 103		
	Pozostała działalność usługowa, socjalna, komunalna	18 110		